

ORDIN

pentru modificarea și completarea Regulamentului privind cadrul organizat de tranzacționare pe piața centralizată de gaze naturale administrată de Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale OPCOM - S.A., aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 52/2013

Emitent   **AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI**

Având în vedere prevederile art. 99 lit. d), ale [art. 100 pct. 72 și ale art. 146 alin. \(1\) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012](#), cu modificările și completările ulterioare, coroborat cu prevederile art. 3 și ale art. 8 alin. (1) din Regulile generale privind piața centralizată de gaze naturale, aprobate prin [Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 50/2013](#), cu modificările ulterioare, în temeiul prevederilor art. 5 alin. (1) lit. c) și ale [art. 10 alin. \(1\) lit. a\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007](#) privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin [Legea nr. 160/2012](#), președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei emite următorul ordin:

Articolul 1

Regulamentul privind cadrul organizat de tranzacționare pe piața centralizată de gaze naturale administrată de Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale OPCOM - S.A., aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 52/2013, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 468 din 29 iulie 2013, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 1, [litera b\)](#) se modifică și va avea următorul cuprins:

b) modul de stabilire a ofertelor de vânzare sau cumpărare a gazelor naturale de către participanții la piața centralizată de gaze naturale;

2. La articolul 2, [alineatul \(1\)](#) se modifică și va avea următorul cuprins:

Articolul 2

(1) Prin crearea pieței centralizate a contractelor bilaterale de gaze naturale se urmăresc: asigurarea transparenței tranzacțiilor, prin contracte standard de vânzare-cumpărare a gazelor naturale (modalitatea de tranzacționare PCGN-LN), prin contracte propuse de către inițiatorii licitațiilor și publicate împreună cu ofertele inițiatore (modalitatea de tranzacționare PCGN-LP) și prin contracte-cadru preagreate de vânzare-cumpărare a gazelor naturale (modalitatea de tranzacționare PCGN-OTC), egalitatea de șanse și accesul nediscriminatoriu la resursele de gaze naturale al tuturor participanților la piață, cu respectarea reglementărilor în vigoare în sectorul gazelor naturale.

3. [Articolul 4](#) se modifică și va avea următorul cuprins:

Articolul 4

(1) În înțelesul prezentului regulament, termenii, expresiile și abrevierile folosite au semnificațiile următoare:

a) Convenție de participare la piața centralizată de gaze naturale - convenția standardizată stabilită de OPCOM - S.A., în calitate de operator al pieței centralizate de gaze naturale și avizată de autoritatea competentă, ce prevede drepturile și obligațiile reciproce dintre acesta și fiecare participant la piața centralizată a contractelor bilaterale de gaze naturale;

b) corelare - acțiunea realizată în mod automat de platforma de tranzacționare în cazul ofertelor care îndeplinesc simultan condiția de preț, respectiv prețul vânzării este mai mic sau cel mult egal cu prețul cumpărării sau prețul cumpărării este mai mare sau cel puțin egal cu prețul vânzării și cele două prețuri - de vânzare, respectiv de cumpărare - sunt cele mai bune prețuri din piață; în urma corelării se realizează tranzacția;

c) formularul de încheiere a tranzacțiilor - document emis de OPCOM - S.A., în calitate de operator al pieței centralizate de gaze naturale, prin care notifică o tranzacție încheiată pe piața centralizată a contractelor bilaterale de gaze naturale, care reprezintă obligație pentru părți în ceea ce privește semnarea, în conformitate cu datele notificate, a contractului bilateral de vânzare-cumpărare sau subscrierea tranzacției contractului-cadru preagreat dintre părți;

d) intermediere - procedură derulată de administratorii platformei de tranzacționare, exclusiv pentru modalitatea de tranzacționare PCGN-OTC, în scopul identificării unui al treilea participant la piață, care să accepte încheierea a câte unei tranzacții cu alți doi participanți la piață (care au propus cel mai bun preț de cumpărare și, respectiv, cel mai bun preț de vânzare, neeligibili între ei, dar care sunt eligibili cu cel de-al treilea participant, conform listelor albe de eligibilitate);

e) licitație publică - PCGN-LP - modalitatea de tranzacționare pe piața centralizată de gaze naturale, conform căreia contractele sunt atribuite prin licitație publică, desfășurată cu respectarea termenelor și condițiilor

stabilite prin procedurile specifice în vigoare, avizate de ANRE;

Ⓕ) listă albă de eligibilitate - listă pe care fiecare participant o va menține și actualiza pe platforma de tranzacționare, cuprinzând partenerii eligibili, distinct pe fiecare tip de tranzacție - de vânzare sau de cumpărare - respectiv pe fiecare tip de produs de tranzacționare;

Ⓖ) negociere continuă - modalitatea de negociere în care atât partea inițiatoare, cât și partea respondentă își pot actualiza ofertele;

Ⓗ) ofertă de gaze naturale - oferta cu caracteristici bine definite privind cantitatea de gaze naturale oferită spre cumpărare/vânzare, exprimată în unități de energie, cu precizarea intenției inițiatorului cu privire la acceptarea atribuirii parțiale sau totale, perioada de livrare, prețul minim solicitat/maxim oferit, ferm stabilite în momentul introducerii lor în piață;

Ⓖ) operator al pieței centralizate de gaze naturale (OPGN) - persoana juridică titulară de licență care asigură administrarea piețelor centralizate de gaze naturale, cu excepția pieței de echilibrare, în vederea tranzacționării de gaze naturale pe termen scurt, mediu și lung. În sensul prezentului regulament, operator al pieței centralizate de gaze naturale este OPCOM - S.A.;

Ⓗ) participant la piața centralizată de gaze naturale - operatorul economic din sectorul gazelor naturale, titular de licență de furnizare emisă de către ANRE, sau clientul care se înscrie și respectă Convenția de participare la piața centralizată de gaze naturale;

Ⓗ) PCGN-OTC - modalitate de tranzacționare pe piața centralizată a contractelor bilaterale de gaze naturale, conform căreia contractele sunt atribuite prin negociere dublă continuă;

Ⓗ) piață centralizată a contractelor bilaterale de gaze naturale - cadrul organizat de desfășurare a tranzacțiilor prin contracte cu livrare fizică de gaze naturale între participanții la piață, organizat și administrat de OPGN, pe baza unor reguli specifice; tranzacționarea se poate realiza printr-un ansamblu de modalități, având ca bază licitația publică, și are ca scop contractarea gazelor naturale pe termen determinat, la un preț transparent, stabilit în urma procedurii de licitație, rezultat din echilibrul cererii și al ofertei;

Ⓗ) platformă de tranzacționare - sistemul informatic stabilit și menținut de OPGN în scopul realizării tranzacțiilor pe piața centralizată de gaze naturale;

Ⓗ) proces combinat licitație-negociere - PCGN-LN - modalitatea de tranzacționare pe piața centralizată de gaze naturale conform căreia contractele sunt atribuite printr-un proces combinat de licitații și negociere;

Ⓗ) Regulament - Regulamentul privind cadrul organizat de tranzacționare pe piața centralizată de gaze naturale administrată de Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale OPCOM - S.A.;

Ⓗ) tranzacție - convenție încheiată pe Platforma de tranzacționare, în urma corelării unei oferte de vânzare cu o ofertă de cumpărare, concretizată într-un rezultat înregistrat în Platforma de tranzacționare, notificată de OPCOM - S.A. prin Formularul de încheiere a tranzacției (care constituie obligație pentru părți în ceea ce privește semnarea în conformitate cu datele notificate ale contractului bilateral de vânzare-cumpărare sau subscrierea tranzacției contractului-cadru preagreat dintre părțile notificate).

(2) Termenii, expresiile și abrevierile, altele decât cele prevăzute la alin. (1), sunt definite conform [Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012](#), cu modificările și completările ulterioare, Codului civil, precum și altor acte normative specifice sectorului gazelor naturale în vigoare.

4. La articolul 6, [punctul 6](#) se modifică și va avea următorul cuprins:

6. Ofertele care au condus la încheierea de tranzacții determină obligația participanților la PCGN-LN, notificați prin Formularul de încheiere a tranzacției, de a încheia contractul standard aferent tipului de produs standard tranzacționat, la prețul de atribuire și pentru cantitatea de gaze naturale aferentă tranzacției încheiate la acest preț, notificate conform rezultatelor licitației de către OPGN.

5. La articolul 6¹, după punctul 5 se introduce un nou punct, [punctul 5¹](#), cu următorul cuprins:

5¹. Părțile unei tranzacții sunt notificate asupra rezultatelor licitației de către OPGN, prin Formularul de încheiere a tranzacției.

6. După articolul 6¹ se introduce un nou articol, [articolul 6²](#), cu următorul cuprins:

Articolul 6²

Principiile aplicate pentru tranzacționarea prin licitație publică, în cadrul modalității de tranzacționare denumite PCGN-OTC, sunt următoarele:

1. OPGN definește produse standard de vânzare și cumpărare de gaze naturale, caracterizate prin:

a) profilul livrărilor: livrare în bandă (06,00-06,00 - zi gazieră);

b) perioada de livrare: zi, săptămână, lună, trimestru, semestru, an - clar definite ca dată de începere și de finalizare a livrării;

c) cantitatea de gaze naturale tranzacționată printr-un contract;

d) utilizarea contractelor preagreate între părți. Participanții vor tranzacționa pe baza contractelor bilaterale, agreeate înainte de participarea la tranzacționare. În cadrul contractului, sunt stabiliți toți termenii contractuali, cu excepția următoarelor elemente: profilul de livrare, prețul, cantitatea de gaze naturale și perioada de livrare.

2. Participanții inițiază oferte de vânzare sau cumpărare pentru oricare dintre produsele definite conform pct. 1, prin introducerea ofertelor în platforma de tranzacționare a PCGN-OTC.

3. Pentru tranzacționarea ofertelor, OPGN programează perioadele de tranzacționare specifice fiecărui produs standard.

4. Participarea pe PCGN-OTC se realizează luând în considerare operatorii economici înscrși pe listele albe de eligibilitate, notificate OPGN de către fiecare participant la piață.

5. Responsabilitatea conținutului listei albe de eligibilitate și actualizării conținutului său, odată cu modificarea listei de participanți la PCGN-OTC, revine fiecăruia dintre participanții la piață.

6. OPGN răspunde pentru configurarea și actualizarea în sistemul de tranzacționare al pieței a listelor albe de eligibilitate, comunicate de către participanții la piață.

7. OPGN organizează sesiuni de tranzacționare în sistem online, care se desfășoară cu respectarea următoarelor reguli:

a) sesiunile de tranzacționare sunt organizate în zilele lucrătoare, conform programului de ofertare stabilit de către OPGN;

b) participanții la piață pot introduce simultan atât oferte de cumpărare, cât și oferte de vânzare pentru același produs.

8. Pe tot parcursul sesiunii de licitație, tranzacționarea se realizează prin două modalități:

a) selectarea (accesare la «click») și acceptarea ofertei eligibile de vânzare sau de cumpărare în platforma de tranzacționare. Ofertele neeligibile nu vor putea fi tranzacționate prin această metodă;

b) corelare automată, cu sau fără inițierea procedurii de intermediere. În cazul în care pentru un produs PCGN-OTC se ajunge la situația de corelare a ofertelor:

acestea sunt corelate automat, dacă ofertele sunt introduse de parteneri eligibili,

(i) încheindu-se tranzacții asumate de către participanții eligibili ale căror oferte au fost corelate;

acestea sunt rezervate automat de către platformă, iar administratorul platformei de

(ii) tranzacționare va desfășura activitățile prevăzute pentru procedura de intermediere de încheiere a tranzacțiilor, dacă ofertele sunt introduse de participanții la piață, alții decât partenerii eligibili.

9. Pe tot parcursul sesiunii de licitație este permisă introducerea/modificarea/anularea ordinelor, toate operațiunile fiind vizualizate în piață prin ecranele sistemului de tranzacționare.

10. Pe parcursul sesiunii de tranzacționare, în cazul în care ambii parteneri solicită anularea tranzacției în termen de maximum 10 minute de la momentul realizării tranzacției, OPGN va anula tranzacția pe platformă.

11. Ofertele care au condus la încheierea de tranzacții determină obligația participanților la PCGN-OTC, notificați prin Formularul de încheiere a tranzacției, de a-și asuma tranzacțiile și de a le subscrie contractelor preagreate de vânzare/ cumpărare a gazelor naturale, conform datelor comunicate de OPGN pentru tranzacțiile notificate.

7. [Articolul 10](#) se modifică și va avea următorul cuprins:

Articolul 10

Participanții la piața centralizată de gaze naturale depun garanții de participare, stabilite în conformitate cu procedurile operaționale specifice modalităților de tranzacționare PCGN-LN și PCGN-LP elaborate de OPGN și avizate de autoritatea competentă.

8. După secțiunea 6 „Participarea la piața centralizată de gaze naturale” se introduce o nouă secțiune, [secțiunea 6¹](#) „Tarife”, cuprinzând articolele 13¹ -13⁶, cu următorul cuprins:

6¹. Tarife

Articolul 13¹

În calitate de OPGN, pentru activitățile și serviciile desfășurate, OPCOM - S.A. percepe următoarele tarife:

a) tariful de înscriere pe piața centralizată a contractelor bilaterale de gaze naturale;

b) tariful de administrare a pieței centralizate a contractelor bilaterale de gaze naturale;

c) tariful de tranzacționare pe piața centralizată a contractelor bilaterale de gaze naturale.

Articolul 13²

Tariful de înscriere pe piața centralizată a contractelor bilaterale de gaze naturale se percepe o singură dată, la înregistrarea participantului. Factura se emite și se comunică electronic

(pe e-mail), în maximum 5 (cinci) zile lucrătoare de la data solicitării înregistrării.

Articolul 13³

Tariful de administrare a pieței centralizate a contractelor bilaterale de gaze naturale se percepe anual fiecărui participant la piață. În primul an, factura se emite și se comunică electronic (pe e-mail), în maximum 5 (cinci) zile lucrătoare de la data înregistrării, cuprinzând valoarea tarifului, ponderată cu raportul dintre numărul de luni în care participantul este înscris și numărul de luni din anul calendaristic. Începând cu al doilea an, pentru participanții înregistrați, factura se emite în luna decembrie a anului curent pentru anul următor. În situația retragerii participantului de pe piața centralizată a contractelor bilaterale de gaze naturale, OPGN are obligația emiterii facturii de regularizare, în termen de 5 (cinci) zile lucrătoare de la data retragerii acestuia.

Articolul 13⁴

Tariful de tranzacționare pe piața centralizată a contractelor bilaterale de gaze naturale se percepe lunar. Factura se emite și se comunică electronic (pe e-mail) în primele 3 (trei) zile lucrătoare din luna următoare lunii în care au fost încheiate tranzacțiile de vânzare/cumpărare a gazelor naturale.

Tariful de tranzacționare se aplică cantităților de gaze naturale tranzacționate în luna respectivă, conform datelor comunicate prin formularele de încheiere a tranzacției.

Articolul 13⁵

Participanții la PCGN-OTC care acceptă intermedierea unei tranzacții între doi participanți aflați în imposibilitatea tranzacționării în mod direct, conform listelor albe de eligibilitate, nu vor plăti tariful de tranzacționare pentru tranzacțiile intermediare.

Articolul 13⁶

Plata facturilor se efectuează de către participanți prin virament bancar sau cu ordin de plată, în maximum 5 (cinci) zile lucrătoare de la comunicarea facturii. Factura se consideră achitată de către participant la data înregistrării plății în contul OPCOM - S.A.

9. [Articolul 14](#) se modifică și va avea următorul cuprins:

Articolul 14

După încheierea fiecărei sesiuni de licitație, dar nu mai târziu de ora 18,00 a zilei în care aceasta a fost organizată, OPGN publică pe pagina sa web următoarele informații:

- a) lista participanților la sesiunea de licitație, dacă aceasta cuprinde cel puțin 3 (trei) participanți;
- b) rezultatele sesiunii de licitație, precizând, pentru fiecare tranzacție încheiată, următoarele elemente: tipul de produs tranzacționat, prețul de pornire, prețul de adjudecare, cantitatea contractată și perioada de livrare (modalitatea de tranzacționare PCGN-LN și PCGN-LP), respectiv pentru fiecare produs supus tranzacționării, următoarele elemente: prețul de atribuire și cantitățile aferente fiecărui preț de atribuire înregistrat, prețul maxim de cumpărare și prețul minim de vânzare propuse în cursul zilei de tranzacționare, respectiv cantitatea totală tranzacționată și prețul mediu ponderat de tranzacționare (modalitatea de tranzacționare PCGN-OTC).

10. După articolul 14 se introduc două noi articole, articolele [14¹](#) și [14²](#), cu următorii cuprins:

Articolul 14¹

Lista albă de eligibilitate a fiecărui participant pentru modalitatea de tranzacționare PCGN-OTC se va publica pe pagina web a OPGN.

Articolul 14²

Datele referitoare la rezultatele sesiunilor de tranzacționare vor fi disponibile pe platforma OPGN-OTC timp de cel puțin 2 (doi) ani și pot fi accesate, prin rapoarte, de către fiecare participant.

11. [Articolul 16](#) se modifică și va avea următorul cuprins:

Articolul 16

OPGN publică pe pagina sa web tarifele percepute pentru serviciul efectuat în calitate de OPGN și toate procedurile/avizele aferente piețelor administrate.

Articolul II

Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale OPCOM - S.A., în calitate de operator al pieței centralizate de gaze naturale, și participanții la derularea tranzacțiilor pe piața centralizată

de gaze naturale administrată de Operatorul Pieţei de Energie Electrică şi Gaze Naturale OPCOM - S.A. vor proceda la ducerea la îndeplinire a prezentului ordin, iar compartimentele de specialitate din cadrul Autorităţii Naţionale de Reglementare în Domeniul Energiei vor urmări respectarea prevederilor acestuia.

Articolul III

La data intrării în vigoare a prezentului ordin se abrogă [Ordinul preşedintelui Autorităţii Naţionale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 71/2013](#) pentru aprobarea tarifelor reglementate practicate de operatorul licenţiat al pieţei centralizate din sectorul gazelor naturale - Operatorul Pieţei de Energie Electrică şi de Gaze Naturale „OPCOM” - S.A., publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 604 din 27 septembrie 2013.

Articolul IV

Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Preşedintele Autorităţii Naţionale de Reglementare în Domeniul Energiei,

Niculae Havrileţ

Bucureşti, 10 iunie 2015.

Nr. 86.